

Opinia do ustawy
o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad
gmin, rad powiatów i sejmików województw
(druk senacki nr 50)

Celem ustawy uchwalonej przez Sejm w dniu 29 grudnia 2005 r. jest dokonanie dwóch zmian w przepisach samorządowych, dotyczących wyborów przedterminowych. Po pierwsze – ustawa wydłuża z 6 miesięcy do 12 miesięcy termin, w którym nie przeprowadza się wyborów przedterminowych, przy czym zmiana ta dotyczy wyborów przedterminowych przeprowadzanych zarówno w celu wyłonienia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, jak i wyborów organu wykonawczego gminy przeprowadzanych w związku z wygaśnięciem mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Po drugie – ustawa wydłuża z 60 dni do 90 dni termin do zarządzenia i przeprowadzenia wyborów w razie konieczności przeprowadzenia wyborów przed upływem kadencji organu jednostki samorządu terytorialnego.

Przepis przejściowy przewiduje stosowanie nowej regulacji również do wyborów przedterminowych przeprowadzanych ze względu na przyczyny, które wystąpiły przed dniem wejścia w życie tej nowelizacji, jeżeli przed tym dniem ich nie zarządzono.

W toku prac parlamentarnych zmieniono przepis o wejściu w życie ustawy uwzględniając 14 dniową *vacatio legis* oraz przewidując stosowanie tej ustawy od następnej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z treścią przepisu o wejściu w życie ustawy (art. 4) oraz treścią przepisu przejściowego (art. 3) trudności będzie sprawiać jednoznaczne ustalenie:

- 1) przewidywanego terminem wejścia w życie ustawy,
- 2) do których zdarzeń skutkujących koniecznością przeprowadzenia wyborów przedterminowych będzie miała zastosowanie ustawa nowelizująca.

Przepis art. 4 wskazuje, iż ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia, ale ma zastosowanie od następnej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego. Należy zauważyć, iż zgodnie z § 46 ust. 2 załącznika do rozporządzenia

Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908) możliwe jest określenie terminu wejścia w życie ustawy przy zastosowaniu formuły przyjętej w art. 4, ale w sytuacji, gdy od wystąpienia zdarzenia przyszłego (w tym przypadku: wybory samorządowe) ma być uzależnione stosowanie **niektórych** przepisów ustawy. W sytuacji, gdy stosowanie **całej** ustawy ma być uzależnione od wystąpienia zdarzenia przyszłego należy przepisowi o wejściu w życie nadać brzmienie: "*Ustawa wchodzi w życie z dniem ...(określenie zdarzenia)*". Przyjęta redakcja art. 4 utrudnia jednoznaczne określenie terminu wejścia w życie ustawy, bowiem co prawda termin ten został określony jako dzień następujący po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia, ale jednocześnie ustawodawca przewidział, że całą ustawę stosuje się od kadencji następującej po kadencji, w której ustawa weszła w życie, co oznacza, iż w praktyce ustawa będzie realizowana od innego dnia niż termin jej wejścia w życie.

Ustawodawca przewiduje stosowanie wszystkich przepisów wprowadzanych niniejszą nowelizacją do zdarzeń (uzasadniających przeprowadzenie wyborów przedterminowych), które wystąpiły **przed dniem wejścia w życie ustawy**, jeżeli nie zarządzono wyborów przedterminowych przed tym dniem oraz do zdarzeń, które **nastąpią od kadencji następującej po kadencji, w której ustawa weszła w życie**. Przyjmując jako termin wejścia w życie ustawy dzień następujący po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia należy zauważyć, iż nie jest jasne, jakie przepisy będą stosowane do tych zdarzeń, które wystąpią po dniu wejścia w życie ustawy, ale przed dniem jej stosowania tj. przed rozpoczęciem nowej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego; skutkiem wejścia w życie nowej regulacji jest bowiem derogowanie z systemu prawa przepisów dotychczas obowiązujących. Przyjęcie natomiast obowiązujących w tym czasie przepisów dotychczasowych oznacza nieuzasadnione (bo dokonane wyłącznie w oparciu o kryterium czasowe) zróżnicowanie sytuacji prawnej w jednostkach samorządu terytorialnego.

W celu osiągnięcia jednoznaczności i czytelności wprowadzanych rozwiązań oraz ich adekwatności do woli ustawodawcy **konieczna jest ponowna analiza art. 3 i 4 ustawy oraz ich odpowiednia modyfikacja**, tak aby bez wątpliwości możliwe było wskazanie terminu wejścia w życie ustawy oraz zdarzeń i sytuacji do których ustawa ma zastosowanie.